

# Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz odnospaltowy lub jego miejsce 80 mk., druga i trzecia 70 mk., czwarta 60 mk. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 70 mk. za wiersz. Nekrologi po marek 70 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 20 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100% droższe.



Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41, otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf „Kurjer—Częstochowa”. Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Znajdujące się w Kielcach

## Studnie Abisyńskie

oraz różne przybory studzienne i hydrotechniczne będą sprzedane w drodze przetargu w Oddziale Likwidacji Demobilu Wojskowego „Demat” w Kielcach ul. Kolejowa 38.

Szczegóły patrz: „**DEMABIL**” zeszyt 12-ty

Termin składania ofert 1-go grudnia r. b.

Przedmioty, które osiągną dostateczną cenę w ofertach piśmiennych będą wyłączone z przetargu ustnego.

## Rozkwitały pąki białych róż...

Częstochowa, 19-11-21.

Tak, jak na obraz dobrego pędzla na leży patrzeć z pewnego oddalenia i wów czas dopiero widzi się wszelkie jego walory artystyczne i szczegóły tworzące piękno, wypadki dziejowe najlepiej oceniać z perspektywy czasu.

Rok z górą już minął od tych dni dla Polski tak tragicznych i jednocześnie tak wspaniałych, kiedy to przez sprężynienie wszystkich sił narodu ocaliliśmy nie tylko Polski Niepodległość, ale też oddaliśmy od kulturalnej Europy widmo zniszczenia cywilizacji, szatańską mocą pędzącej na hordy wojsk najeźdźcy.

I jeżeli mieliśmy w każdej kropli krwi swojej tradycje rycerskie, pomimo długich lat niewoli i dlań i pradziada odziedziczone, to jednym z duchów błogo sławiących Wojskom Polskim, idącym w bój z przemocą bolszewicką, był duch Henryka Sienkiewicza. Jego Trylogia, jego to fantazja wskrzeszająca w słowie drukowanym najpiękniejsze rysy charakteru polskiego, znalazły swe urzeczywistnienie w stoczonych przed rokiem bataliach narodu o wolność, ziemię i honor Polaków.

I nie trzeba było wici do boju naród zwolujących, wystarczyło jedno głośne powiedzenie: „Ojczyzna w niebezpieczeństwie!”, by stanęło pod bronią wszystko to, co Polskę najhwałebniej reprezentowało, co było gorące i co było młode i co przez swą młodość i zapał stworzyło siłę nie do złamania.

Z Częstochowy, której obronę przed najazdem szwedzkim tak wspaniale wykreślił w swych księgach Henryk Sienkiewicz, na odparcie najazdu bolszewickiego wyruszyła, jako jedna z pierwszych młodzież szkolna gimnazjum im. H. Sienkiewicza.

Ogniem i mieczem torowali sobie drogę ku Warszawie i ku zdobyciu Polski osłej jej wrogowie. Widząc te okropna si-

łę, która szła jak czarna i groźna chmura ku nam, społeczeństwo starsze, przejęte troską o los najukochańszej młodzieży szkolnej, wołało: „zostańcie, niechaj idą starsi!” Mówiło: „zostańcie na ławach szkolnych, bo zbyt wątłe są wasze siły do zniesienia trudów bojowych”. I, jeżeli dały się słyszeć takie głosy, to płynęły one z serc i brzmiały one dlatego, że wiedzieliśmy wszyscy, iż rzucenie młodzieży szkolnej w wir ognia, który płonął, w wir walki, to tak, jakby ktoś rzucał w ogień co najpiękniejsze z nierozwiniętych jeszcze pąków róż...

Wrzaski młodzieży polskiej legły na polu walki rzucone Ojczyźnie w ofierze pąki róż...

Białe, nieskalane niczym listki ich za ledwie odchyliły się ku słońcu, ku życiu, ku światu, a nadewszystko ku Polsce!

Dziejopisowie dni przeżytych przez nas tak niedawno, z pąków tych białych róż polskich uwija kiedyś wieńce laurowe, które skronie przystroją tych mężów Polski, tych ludzi najprzedniejszych, co do odzyskania i zjednoczenia Niepodległości najbardziej się przyczynili.

Świątynie nasze zdobią liczne dowody pamięci potomnych, tablice, na których widnieją złotymi wryte zgłoskami nazwiska mężów zasłużonych.

Fakt to rzadko spotykany, poświęcenie tablicy, wmurowanej w gmachu szkolnym, odbędzie się w Częstochowie i być ma uczczeniem zasłużonych najmłodszych...

Wydarzenie to niepowszednie i należy je sobie w pamięci dobrze utrwalić.

Rozkwitały pąki białych róż...

A. Paciorkowski

## Z obrad Sejmu.

### Wydanie postów Okonia i Dąbala.

WARSZAWA, (PAT) Posiedzenie Sejmu otworzył marszałek Sejmu: Donlesiono mi, że pod koniec posiedzenia zeszłego padły różne obelżywe słowa. Karałem sobie przedłożyć stenogram, nie znalazłem jednak nic podobnego, przypuszczam, że takie słowa padły pomiędzy przerwami. Uważam, że jest to również niedopuszczalne, jak gdyby wypowiedziano je podczas posiedzenia, ale niestety nie mam możliwości wkraczać przeciw nim.

Posel Daszyński: Marszałku! Na poprzednim posiedzeniu, po wypowiedzeniu się większości w sprawie rezolucji rządowej rozległy się okrzyki, domagające się na znak żałoby zamknięcia posiedzenia. Marszałek zarządził zamknięcie posiedzenia. Zapytuję, czy mam to uważać za żalobę pana, czy za żalobę pańskiej partji?

Marszałek: Prosiłbym pana, aby trzymał się zwyczajów europejskich parlamentów. Zamknąłem posiedzenie w chwili, aby nie dopuścić do dalszych hałasów i aby Sejm mógł dalej obradować.

Z porządku dziennego poseł Grzędzielski referował sprawę wydania posła Krempey. Po przemówieniu posła v Putka i Grzędzielskiego w głosowaniu uchwalono posła Krempeę nie wydawać.

Następnie Sejm postanowił wydać Okonia, oskarżonego o ułatwienie wyjazdu do Ameryki niejakiemu Wójcikowi, za co miał pobrać 40 dolarów.

P. Seyda referował sprawę wydania p. Dąbala, oskarżonego o dążenia antypaństwowe.

Do komisji regulaminowej wpłynęły trzy wnioski o wydanie Dąbala: od prokuratora warszawskiego z powodu przemówienia tego posła na wiecach w Warszawie, od sądu okręgowego w Rzeszowie z powodu mowy w Tarnobrzegu, trzeci z powodu odezwy do wyborców, skonfiskowanej przez komisariat. W pierwszym wypadku komisja postanowiła posła Dąbala wydać, w dwóch innych wydania odmówić.

Następnie załatwiono wniosek nagły wszystkich klubów w sprawie opieki nad Biblioteką polską w Paryżu. Komisja skarbowo-budżetowa wniosła o wyznaczenie p. Władysławowi Mocikiewiczowi honorowej pensji dożywotniej w wysokości 1500 franków miesięcznie. Wniosek Izba jednogłośnie uchwaliła.

Po referacie posła Kuntckiego uchwalono wniosek komisji zdrowia publicznego, wzywający rząd, do przedłożenia Sejmowi projektu ustawy szpitalnej, regulującej sprawę szpitalnictwa w Rzeczypospolitej.

Następnie marszałek zarządził wspólną dyskusję nad nagłym wnioskiem posła Bagńskiego w sprawie wykonania ustawy inwalidzkiej. Pierwszy zabrał głos pos. Bagński i wyłuszczył, że ustawa sejmowa z dn. 1 maja o zaopatrzeniu inwalidów, oraz wdów i sierot po nich, powinna być wygasnąć wobec uchwalenia nowej ustawy w tej sprawie przez Sejm dnia 18 marca b. r. Mimo to inwalidom i wdowom wypłacano renty i zasiłki według dawnej ustawy. Mówca stawia rezo-

lucję, wzywając rząd, aby w ciągu 14 dni przystąpił do wykonania ustawy inwalidzkiej i aby w sprawie zajęć z 9 listopada wszczął natychmiast energiczne i bezstronne śledztwo i winnych pociągnął do najsurowszej odpowiedzialności.

Wiceminister spraw wewnętrznych Dąnikowski wyjaśnia, że zebranie inwalidów 9 bm., wbrew zapowiedzi, miało charakter polityczny, mimo to ze względu na cel związku inwalidów, rząd nie wystąpi przeciwko temu zebraniu. Co dotyczy ustawy inwalidzkiej, to jestem upoważniony do oświadczenia, że na wczorajszym posiedzeniu Rady ministrów przyjęto do wiadomości jego oświadczenie, iż przed końcem b. m. przedłoży projekt noweli do ustawy inwalidzkiej.

Posel Bobrowski oskarża się na inercję rządu, bezczynność władz, które nie dla inwalidów nie uczyniły. Wice inwalidów nie był polityczny, o czym świadczy jego rozsolucję zmerzające tylko do poprawy bytu. Związek inwalidów jest instytucją apolityczną i stoi na stanowisku państwowości polskiej. Mówca wzywa rząd do bezwzględnego wykonania ustawy inwalidzkiej.

Pos. Bobrowski sprawozdawca komisji inwalidzkiej, stawia następujący wniosek: 1) Sejm stwierdza, że ustawa inwalidzka nie została wykonana z powodu niezgodnego stanowiska poszczególnych stronictw; 2) Sejm wzywa rząd do wykonania ustawy inwalidzkiej w ciągu dni 14; 3) Sejm wzywa rząd, aby przeprowadził obiektywne śledztwo w sprawie zajęć w Warszawie w dniu 9 b. m. i złożył sejmowi sprawę do dnia 14.

Prezes głównego urzędu ziemskiego Kiernik: Co się tyczy inwalidów, przy parcelacji panuje dość błędne mniemanie, że wszyscy inwalidzi mają dostać ziemię bezpłatnie. Bezpłatnie należy nadawać ziemię tylko tym inwalidom, którzy się szczególnie odznaczyli. Główny urząd ziemski przestrzega tej zasady bezwarunkowo i jak dotąd żadne zatalenie w tej mierze do głównego urzędu ziemskiego nie wpłynęło.

Pos. Szymczak podnosi, że wiele koncesji zamiast inwalidom, dano ludziom nieogonyim. Prócz tego błędem jest, że w pewnych częściach państwa wypłaca się zaliczki, a w drugich nie.

W końcu referent Bobrowski gani ostatnią uchwałę rady ministrów, która nie liczy się z tem, że wymiar zaliczek według skomplikowanej ustawy musiałby zająć 3-4 miesiące czasu. Dlatego musi się uchwalić wniosek zalecany przez komisję.

W głosowaniu uchwalono wniosek komisji.

Następne posiedzenie we wtorek.

**CUKRY i CZEKOLADKI**  
w wielkim wyborze  
poleca  
**S. J A Ś K I E W I C Z**  
II-a Aleja № 33.









# TEATR ODEON

Program od wtorku 15-go  
do niedzieli 20 listopada  
1921 roku.

UWAGA:  
Ostatni seans o 9-ej wieczorem.

SENSACJA!

WIELKI 2-U GODZINNY PROGRAM!  
Najwybitniejszy obraz sezonu jesiennego!

SENSACJA!

# TRAGEDJA KSIĘŻNY GAGARIN

Nieźródny pod względem treści i wykonania dramat życiowy w 6-ciu wielkich aktach.

W roli Księżny Gagarin, słynna **MIA MAY.**

## Teatr „PARYSKI”

Program od czwartku dnia 17-go listopada r.b.  
i dni następných.

# Romans Wielkiego Księcia X

Wzruszający dramat w 5-ciu wielkich aktach

w rolach głównych  
gwiazdy kinematograficzne

## N. Lisenko, Bakszjew, Panoff i Rimski

1. Aleksy Orłow, zrujnowany artysta.
2. Poznanie Soni z Wielkim Księciem.
3. Miry Raszydze intrygi.
4. Zabójstwo i śledztwo.
5. W blasku miłości.

ANONS! W następną zmianę programu

demonstrowany będzie wspaniały obraz p. t.

## Miłość, Młodość i Cześć.

### Dr. Stefan Purski

Kilińskiego № 4

CHOROBY  
skórne i weneryczne

Przyjmuje do 10-ej rano i od  
3-7 p.p. w niedziele i święta  
od 8-11 rano.

### Dr. Wacław Kon

choroby wewnętrzne  
(spec. żołądka i kiszki)

przyjmuje od 4-ej do 6 p.p. ul. Panny  
Marji 331 w pracowni bakteriologicz-  
nej od 6 do 7-ej i pół wiecz.  
Pracownia bakteriologiczna (ul. Panny  
Marji 31 lewa oficyna) otwarta  
codziennie od 9-ej do 12-ej i od 5-ej  
do 8-ej wiecz.

### Dr. Paweł Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji t. j. II Aleja  
Nr. 21, obok teatru „Paryskiego”

Choroby: skórne, dróg moczowych i weneryczne.  
Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-7 po poł.  
Panie od 12-1 w poł.

### Dr. med. E. Petrykat

choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od godz. 5-ej do 8-ej  
w soboty od 3-5 popoł.

ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I-sze piętro.

### Dr. Józef KLUCZEWSKI

b. ordynator akuszerjno gine-  
kologicznej kliniki w Kazaniu  
II aleja № 32 parter prawa oficyna.

Choroby kobiece i wewnętrzne.  
Przyjmuje od 9 do 10 rano i od 4 do 6  
po południu.

LEKARZ DENTYSTA

### Artur Broniatowski

I Aleja 8  
przyjmuje od 9 rano do 1 p.p. i od 5 do 7 wiecz

# Do 40% taniej!

już każdy nabyć może

## „J Rząsińskiego

Kościuszki 19<sup>a</sup> w podworzu. Telef. 3-18.

Wszelkie towary białe, szewioty, jedwabie, korty, kapy, chustki  
i inne towary.

**Duży wybór kołder wałowanych**  
satyny kołdrowej i zapałowej różnego gatunku.

### MARJA REIMSCHUSSEL

FABRYCZNY SKŁAD MANUFAKTURY

Jasnogórska 24 c, dom D-ra Pietrasiewicza

Poleca wszystkim kupującym swój bogaty wy-  
bór różnych towarów męskich i damskich na  
ubrania, palta, kostjmy i t. p. po cenach fa-  
brycznych do najlepszych gatunków.

— Sprzedaż hurtowa i detaliczna. —  
— Co tydzień świeże transporty. —

### SKŁAD ŚLEDZI

A. ROZENTALA,

I Aleja № 7

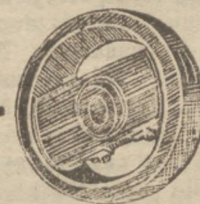
poleca w wielkim wyborze

## śledzie

szkockie, holenderskie  
i norweskie.

Kto chce mieć ze starego,  
nowy kapelusz,

niech śpieszy ze starym kapeluszem  
damskim lub męskim, słomkowym czy  
filcowym do chrześcijańskiej pracowni  
p. f. „JULJA”  
ul. Kościuski 23 m. 11.



FABRYKA

### noży

kuchennych  
i drewnianych, kół  
pasowych transmi-  
syjnych.

### M. Ciurzyńskiego

w Cz. stochowie, ul. Ogrodowa № 7.  
Towar gotowy postadam na składzie.

NAJTANIEJ!

Papę Smołę Gips Cement Pak Dziegieć Smołę drzewną Terpentynę  
Smar do wozów czarny  
Sma. do wozów żółty  
Oleje i tłuszcz „T. volta”  
Cegła i glina ogniotr.  
Płyty piekarskie  
Węgiel drzewny  
Farby i lakiery  
Artykuły chem. techn.  
sprzedaje

### D. BERKOWICZ

Częstochowa, ul. Kościuszki № 45.  
Telefon № 405

Pracownia parasoli i laszek

### S. GRABINERA

przyjmuje obstalunki i rep. racie po ce-  
nach przystępnych  
Aleja 8 w podworzu prawa oficyna.

Dla pp. urzędników,  
biuralistów i robotni-  
ków usępsstwo.

### Wielki wybór

kortów, welny, oraz towarów  
bawełnianych poleca znana  
firma

J. Dawidowicz i S-ka

I Aleja 7, telefon 74.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Po powrocie właścicielki firmy  
„JÓZEFA” III Aleja 54

poleca: gorsety higieniczne nowych fa-  
sonów, pasy, biustonosze i t. p.

Lekarz-dentysta

### Michał Frejniec

ul. Panny Marji (I Aleja) № 10.

Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł.  
i od 3-7 wiecz. Telefon 250

### Biuro „RENOMA”

Kościuszki II

Ma do sprzedaży: Gospodarki 15-mor-  
gowa, 25-morgowa, 10-morgowa, 11-morgowa,  
Domy, domki z ogrodami, Majałki 10-  
włokowy, 11-włokowy, 34-włokowy. Sklepy,  
restauracje, interesy handlowe.  
Potrzebni pośrednicy na prowizje.

Marki używane pojedynczo oraz całe  
kolekcje, Kupuje księgarnia  
Antoniego Egera w Częstochowie (Aleja I, 14)

Urządzenie sklepowe do sprze-  
dania, cena przy-  
stępna. Wiadomość ul. Mała № 16 m. 14, tam-  
że skłen do wynajęcia

2.000.000 mk. ma do wy-  
pożyczania  
Biuro „Renoma” Kościu zki II.

Bekiesz na futrze w dobrym sta-  
nie do sprzedania. Wia-  
domość II Aleja 32, pracownia krawiecka M.  
Bauma.

Do sprzedania okazynie  
łóżko z ma-  
teracem szerokie francuskie szafa, tremo, oto-  
mana, leżak, garnitur mebli II-ga Aleja Nr. 31,  
Lappe.

Lampki elektryczne prawdziwe „O-  
sram” sprzedaje J. Rozon-  
cważ ul. Kościuszki № 3.

Udzielam lekcji w zakresie 6-ciu  
klas. Ceny bardzo przy-  
stępne. Wiadomość w „Kurjerze”